

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Ostályozás

Tárgy

352

Hely

Idő

"1930"

Személy

Szerző:

Lengyel Zoltán

Cím:

Pestkörnyék problémája

Forrás:

Pesti Napló

Bp.

(Hely)

1930. I. 12.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

352/439/Bp6, 1930

Pestkörnyék problémája

Irta: LENGYEL ZOLTÁN

Pestkörnyék közel félmilliónyi lakossága a levegőben lóg, mint Mohamed koporsója. Formailag Pest vármegyéhez tartozik, de a valóság Budapesthez köti. Politikailag külön lajstromos kerület, de megszervezve nem lévén, róla-nélküle a politikai pártok úgy intézkedtek, hogy csak névleg van a parlament egyik házában öt képviselője, tényleg egy sínes. A felsőházi tagokat a vármegye delegálta és ezek körül Pest környékét teljesen kifelejtette.

Azt hittük jó idővel ezelőtt, hogy a fővárosi és közigazgatási törvény megalkotásakor alkalmunk lesz a magunk nagy bajairól szólni és megleszünk hallgatva. Már tudniillik vagy az egyiknél vagy a másiknál vagy mind a kettőnél. És így valami történik velünk is. Ha pedig még sem történik: akkor legalább is már ezúttal tisztába jött volna a belügyi kormányzat azzal, hogy mit fog velünk csinálni azután.

Mert, kérem szeretettel, a pestkörnyéki kérdésnek az a legnagyobb nyavalyája, hogy nem érnek rá vele foglalkozni. Mindig egyéb és fontosabb dolog van napirenden. Ha pedig nem tudnak vele foglalkozni: nem is képesek vele megismerkedni.

Négy helyen kell kopogtatni:

Az első a miniszterelnök úr. Nagyon el van foglalva, főképp a külpolitikával. Helyes is. A pestkörnyéki kérdés rendezése elől nem zárkozik el, de informálni kell előbb a belügyminisztert.

Az meg, — azt kéri — hogy adjunk időt rá, hogy előbb a vármegyei közigazgatás ügyét rendezze, azután a fővárosét. Reánk csak azután kerülhet a sor.

A harmadik a főváros. No ez már nem mondhatja, hogy nem ér rá, de mondja, hogy miúgy bajlódjon ő velünk is, mikor saját bajaival se bír rendbejönni. És ez helyes is. De hiszen nem is akarjuk azt, hogy a főváros velünk bajlódjék vagy reánk időt vagy pénzt áldozzon, hanem csak azt, hogy közösen oldhassuk meg közös ügyeinket. Ehez azonban felsőbb intézkedés kell.

A negyedik a közmunkatanács. Ez már évtizedek óta várja, hogy hatásköre a környékre is kiterjesztessék, mert így munkája házagos és kevésbé eredményes. Ohajtja is ezt, sőt úgy tudom, különféle törvénytervezetek is készültek. Kilépni azonban, — nem akar. Tőlünk várja a kezdeményezést. Mi pedig nem vagyunk — sehol.

Az idő azonban halad. Az ügyek nem várnak. Az élet naponként veti a kérdéseket. És minél tovább késedelmeskedünk: annál több mulasztás halmozódik fel, annál nehezebb a rendesinálás és annál többbe fog kerülni.

Íme néhány:

Kispest külön gázgyárat akar és e célra megszavazott egy nagy összeget. Rákospalota vízvezetékét és csatornázását akar. Zivataros közgyűléseken tárgyalták az ügyet és nem tudtak dönteni.

Pestújhely a pesti vízvezetékhez akar csatlakozni. Albertfalván a népjóléti miniszter úr 11 millióért családi házakat akar építeni, mielőtt eldöntetné az, hogy Albertfalva Budafokkal egyesül-e vagy Budapesttel. Kispest egyesülni akar Pestszentlőrincel, de Szentlőrinc minden erejével ellene harcol. Másfél év óta folyik Rákosszentmihály-Sashalom és Mátyásföldnek egy új rendezett tanácsú városban való egyesítése. Megérett a döntésre és mindenki akarja. Csak az döntendő el, hogy külön oldjuk meg ezt az ügyet vagy az egész pestkörnyéki kérdés keretében. Emiatt állunk és várunk.

Itt vannak a közlekedésügy égető feladatai. A halál sorompó eltávolítása, a HEV megváltása, a BESZKAR és az autóbuszüzem új vonalai, stb. Már tanácskoznak, határoznak, bevásárolnak és az új kocsik már járnak is. Rólunk-nélkülünk. Egységes terv, városfejlesztési program nélkül. Ezen a ponton a környék a fővárosba be van kebeleztve. És boldog, ha valami javulást tapasztal. Hűsögesen leadja a maga obulusait a HEV-nek, a BESZKAR-nak, az autózüzemnek és nem kér érte semmit.

Igy van minden téren.

Évtizedek óta vajudik a kérdés. Nem tudják eldönteni, milyen formában oldják meg a környék hovatartozandóságát, szervezetét és beosztását. Most azután, mikor elvben megvan a program, mikor Pest vármegye az első sorban érdekelt, szívvel-lélekkel támogatja azt, hogy a környékből külön törvényhatóság létesüljön és ezt a fővárossal közös közigazgatási bizottságban intézze el a két nagy közületnek közös és közös érdekű ügyeit és a Közmunkatanács hatásköre az új törvényhatóságra is kiterjesztessék. Most már nincs egyéb hátra, mint a kormány előzetes hozzájárulását megkapni ahhoz, hogy az összes érdekelt leüljenek a zöldasztalhoz és földolgozzák az

anyagot a törvényhozási és kormányzati intézkedések számára.

Erre várunk és talán már nem sokáig. Mert íme, be kell látnia elsősorban a környék egész lakosságának, hogy össze kell fognunk és halaszt-hatatlanul követelnünk kell, hogy Pest környékének egész átszervezése intéztessék el, hogy ilyenformán urai legyünk saját ügyeinknek és intézői saját érdekeinknek, hogy megszűnjék az a gazdátlan állapot, melyben ez a közel félmilliónyi lakosság sínylődik.

Minden idővesztés szaporítja a károkat és nehezíti a megoldást. A kérdés megérezt a végleges elintézésre és nem engedhetjük meg magunknak azt a luxust, hogy a leghorzasztóbb gazdasági válság közepette még tovább is megnehezítsük ennek a félmilliónyi lakosságnak úgylis elégséges küzdelmes életét.